

Bestedingsvoorstel**Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)**

1. Doel(en)	Welke doelen worden nagestreefd met het voorstel in termen van beoogde prestaties en effecten? Oekraïne vecht niet alleen voor het behoud van territoriale soevereiniteit, het vecht ook een existentiële oorlog uit waarin het zijn cultuur, waarden en nationale identiteit verdedigt. Rusland ontkent immers de Oekraïense identiteit en middels bombardementen, diefstal en Russificatie pogen zij de Oekraïense cultuur uit te wissen. Dit staat haaks op de normen en waarden die Nederland uitdraagt. Bescherming van Oekraïens cultuur erfgoed en cultuurmakers is bescherming van de Nederlandse normen en waarden. Het Nederlandse cultuurbeleid in Oekraïne is gericht op bescherming en versterking van de Oekraïense identiteit en herstel van erfgoed. Inzet op cultuur is een relatief goedkope, maar waardevolle en effectieve manier om steun te verlenen via zachte diplomatie. Een ander effect is dat Oekraïne op een positieve manier integreert met de landen in de Europese Unie, bijvoorbeeld door te onderzoeken en uit te dragen hoe zeer de Oekraïense geschiedenis en cultuur banden heeft met Europa en door het al aansluiten bij de Europese netwerken. Met dit voorstel voor steun aan de cultuursector in Oekraïne voor het bedrag van euro 2.000.000 wordt het doel nagestreefd om bij te dragen aan behoud van identiteitsbepalende cultuur in Oekraïne, zoals het opleiden van restauratie-experts die op deskundige wijze de stabilisatie van beschadigd erfgoed ter hand kunnen nemen, in het bijzonder door het opzetten van het Ukrainian Heritage Fund en het moderniseren van de restauratiewerkplaats en het laboratorium, de aanschaf van geavanceerde laboratoriumapparatuur, training en capaciteitsopbouw, en het versterken van interuniversitaire samenwerking van de Polytechnische Universiteit van Lviv en de National Academy of Fine Art and Architecture in Kyiv, zodat restaurateurs op effectieve wijze worden opgeleid en direct aan de slag kunnen. Deze middelen komen ten goede van culturele organisaties en cultuurmakers in Oekraïne en zullen in Oekraïne zelf worden besteed.
2. Beleidsinstrument(en)	Welke beleidsinstrumenten worden ingezet om deze doelen te realiseren? Sinds de opstart van projectidentificatie in december worden partnerschappen met Oekraïense organisaties en deskundigen aangegaan en ontwikkelen noodinterventies zich tot meerjarige structurele samenwerking voor het realiseren van de doelstellingen. Partnerschappen kunnen pas commitments (contracten) aangaan nadat financiering is zeker gesteld. Daarom zijn deze activiteiten voorgelegd via de Nederlandse ambassade in Kyiv die het beoogde samenwerkingsverband met de Polytechnische Universiteit van Lviv en de samenwerking met de National Academy of Fine Art and Architecture in Kyiv zal beheren.
3. Samenhang eerdere steuninitiatieven	Hoe verhoudt het steunvoorstel zich tot eerdere steuninitiatieven op het betreffende thema? Wat zijn de resultaten tot dusver geweest en de geleerde lessen? De eerstgenoemde voorstellen sluiten goed aan bij eerdere cultuur steunprojecten. In het door Nederland gefinancierde CER programma in Oekraïne wordt reeds nauw samengewerkt met de restauratieafdeling van de Polytechnische Universiteit in Lviv. Daarnaast is het UHF alsmede het moderniseren van restauratieopleidingen (en het daarmee tevens creëren van meer plekken voor studenten) een direct verzoek van de Oekraïense Minister voor Cultuur, hetgeen hij meermaals heeft geuit in gesprekken met de ambassade. Het is ook opgenomen als een van de vijf strategische prioriteiten in de nieuwe cultuurstrategie van het land. De huidige voorstellen bouwen voort op eerdere Nederlandse steunmaatregelen voor cultuur (uit het eerder steunpakket algemene middelen voor OEK cultuur in 2022-23), die een basis hebben gelegd onder de thans beoogde activiteiten.
4. Internationale context	Hoe verhoudt het voorstel zich tot internationale en EU-steuninitiatieven? Wat is de additionaliteit? Waarom dient Nederland dit voorstel te financieren?

	Begin dit jaar heeft OEK bij de ministeriële conferentie van Uzhhorod ('Ramstein voor cultuur' 1-2 februari 2025) de internationale gemeenschap opgeroepen het beschermen van de cultuur van Oekraïne hogere prioriteit toe te kennen om weerstand te bieden tegen de Russische agressie en doelbewuste vernietiging van de Oekraïense cultuur. Ook is duidelijk dat Oekraïne veel steun nodig heeft voor wederopbouw en herstel van beschadigd of zelfs vernietigd cultureel erfgoed. Dit is een belangrijke impuls in het beleid dat door Nederland en tal van EU landen en niet-EU landen wordt onderschreven (zie ook de Verklaring van Uzhhorod). Hiertoe is besloten het Ukrainian Heritage Fund (UHF) op te richten dat zal worden gesteund door internationale donoren. Met het oog op de daadwerkelijke operationele lancering van dit fonds tijdens de Ukraine Recovery Conference (URC) in Rome op 9-10 juli a.s. is het noodzakelijk dat we zo spoedig mogelijk zekerheid hebben over de Nederlandse bijdrage zodat zo snel mogelijk na de operationele start van het fonds in juli een pledge kan worden gemaakt.						
5. A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor de Rijksbegroting? Met dit voorstel wordt verzocht tot een eenmalige bijdrage van EUR 2 miljoen in 2026 vanuit de door het kabinet vrijgemaakte algemene middelen voor niet-militaire steun aan Oekraïne. Het gevraagde bedrag is als volgt onderverdeeld: <table> <tr> <td>Polytechnical University Lviv</td><td>500.000</td></tr> <tr> <td>National Academy of Fine Art and Architecture in Kyiv</td><td>500.000</td></tr> <tr> <td>Ukraine Heritage Fund (Uzzhorod Fonds)</td><td>1.000.000</td></tr> </table> Totaal euro 2.000.000 De aangevraagde financiële middelen zullen volledig in Oekraïne zelf worden besteed. Tijdens de internationale stakeholder meeting op 20 juni a.s. in Florence zal de opzet van het UHF definitieve vorm krijgen. Het is van groot belang om bij (of zo spoedig mogelijk aansluitend op) de aankomende Ukraine Recovery Conference in Rome de financiële middelen beschikbaar te hebben om een daadwerkelijke pledge te kunnen doen voor het genoemde bedrag. Op 20 juni wordt door Oekraïne met een aantal stakeholders, waaronder Nederland, gesproken over de inrichting van het Ukrainian Heritage Fund. Nederland wordt als key partner van Oekraïne actief betrokken bij de vorming van dit fonds mede vanwege de ruime Nederlandse ervaring met het onderwerp waar het fonds zich op richt, die aanwezig is bij BZ/ICE, OCW/K&E, Cultural Emergency Response (CER), en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). De uitwerking hiervan zal gereed moeten zijn voor de operationele lancering tijdens de URC op 9-10 juli in Rome wanneer donoren bijdragen zullen kunnen aankondigen. Tot op heden hebben 26 landen aangegeven de oprichting van het fonds te steunen al is nog niet bekend welke bedragen donoren zullen pledgen. De EC vertegenwoordiger verwacht substantiële bijdragen van Oekraïne's belangrijkste donoren. In de operationele uitwerking zullen we vanuit deze partijen steeds inbrengen dat er maximale transparantie moet zijn over de inzet van de door Nederland ingebrachte middelen. De middelen voor de Polytechnical University in Lviv en de National Academy of Fine Art and Architecture in Kyiv komen ten goede aan nieuwe apparatuur (voor het opmeten van objecten en forensische testen, nieuwe materialen en nieuwe opslagfaciliteiten) en aan onderwijs en onderzoek (capaciteitsopbouw, onderwijsontwikkeling en gastcolleges). <i>For Lviv Polytechnic National University</i> Equipment For measurement of architectural objects 177.000 EUR For field research of architectural and archaeology monuments 82.605 EUR	Polytechnical University Lviv	500.000	National Academy of Fine Art and Architecture in Kyiv	500.000	Ukraine Heritage Fund (Uzzhorod Fonds)	1.000.000
Polytechnical University Lviv	500.000						
National Academy of Fine Art and Architecture in Kyiv	500.000						
Ukraine Heritage Fund (Uzzhorod Fonds)	1.000.000						

	For laboratory tests 157.670 EUR Total equipment: 417.275 EUR Education and research Capacity building, educational development, guest lectures 82.725 EUR Total 500.000 EUR <i>For National Academy of Fine Arts and Architecture in Kyiv</i> Equipment For laboratory tests 100.455 EUR For research stage 19.182 Materials and chemicals 44.000 EUR Restoration tables, lighting and cleaning equipment 235.818 EUR Equipping new storage and concavity facilities 19.182 EUR Education and research Developing special educational course with workshops and lectures by professionals from EU - 41.363 EUR Programmes for exchange of experience abroad for students and professionals 40.000 EUR Total 500.000 EUR
B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Welke financiële gevolgen heeft het voorstel voor maatschappelijke sectoren (als van toepassing)? Geen
6. Nagestreefde doeltreffendheid	Op welke wijze en in welke mate wordt verwacht dat het beleidsinstrumentarium gaat bijdragen aan de beoogde prestaties en effecten? De gekozen partners zijn kwalitatief de beste partners die in Oekraïne aanwezig zijn, en worden zowel in Oekraïne als internationaal zo erkend. Zij zijn ingebed in het Black Sea Hub netwerk van de in Nederland gevestigde internationale NGO Cultural Emergency Response (CER). De ervaringen met de CER programmering in Oekraïne zijn uitstekend ondanks de uitdagende oorlogsomstandigheden waaronder gewerkt moet worden.. Het beleidsinstrumentarium, bestaande uit gerichte investeringen in renovatie van faciliteiten, draagt direct en structureel bij aan het behalen van de beoogde prestaties: het opleiden van een nieuwe generatie hoogopgeleide restauratoren in Oekraïne. Door het moderniseren van de onderwijsinfrastructuur en het beschikbaar stellen van specialistische apparatuur, wordt het mogelijk om studenten en professionals effectief op te leiden met de kennis en middelen die noodzakelijk zijn voor het behoud van cultureel erfgoed. De inzet op training en kennisdeling verhoogt bovendien het niveau van expertise op nationaal niveau. Hiermee wordt verwacht dat niet alleen de kwaliteit van het gespecialiseerde onderwijs verbetert, maar ook dat de capaciteit om schade aan erfgoed adequaat te herstellen toeneemt. Op de langere termijn draagt dit bij aan het versterken van de nationale identiteit en het cultureel herstel na de oorlog. Voor beide instellingen is gekozen vanwege hun bestaande onderwijsprogramma's op het gebied van erfgoedbehoud en hun sterke academische reputatie. Bovendien is de Lviv Polytechnic universiteit een partner van het Heritage Monitoring Lab (HeMo), een van de drie oprichters van de Black Sea Hub, waarvoor de CER eerder €730.000 van BZ heeft ontvangen. De ambassade in Kyiv heeft voorts regelmatig contact met de National Academy of Fine Art and Architecture. Deze bestaande samenwerkingsrelaties zorgen voor een solide basis voor effectieve uitvoering en goede afstemming.

7. Nagestreefde doelmatigheid	Waarom is het voorgestelde instrumentarium een efficiënte manier om de beoogde prestaties en effecten te bereiken? De trackrecord van zowel de National Academy of Fine Art and Architecture in Kyiv als de Polytechnical University Lviv zijn volgens de ambassade en de door ons met corefunding gesteunde CER (gevestigd in Amsterdam) uitstekend. De ambassade heeft ook op operationeel werkniveau nauw contact met het project in Lviv en in Kyiv. De goede track record van de instituten wordt bevestigd door het hierboven genoemde CER. Er wordt gewerkt met twee gerenommeerde onderwijsinstellingen die al beschikken over vakinhoudelijke expertise en voortbouwen op reeds bestaande activiteiten. Dit programma vormt daar een verdieping van in het licht van het conflict. Een deel van de professoren zijn bovendien opgeleid in het buitenland en kunnen dus zonder vertraging technologie en methoden overdragen. Door in te zetten op concrete onderdelen zoals apparatuur, opleidingen en uitwisseling met de EU, wordt de investering doelgericht benut. Dit heeft een versterkende werking: studenten worden direct opgeleid met de juiste middelen, en er wordt samengewerkt aan kennisopbouw en toepassing in de praktijk. Daarnaast wordt door samenwerking tussen universiteiten en internationale partners een duurzame infrastructuur opgezet, die ook na afloop van het project blijft bijdragen aan het behoud van het Oekraïense erfgoed.
8. Evaluatieparagraaf	Hoe wordt het voorstel gemonitord en geëvalueerd? Via de reguliere rapportageverplichtingen in committeringsovereenkomsten, alsmede monitoring door de Ambassade Kyiv.
9. Risicoparagraaf	Hoe worden anti-fraude en anti-corruptie risico's gemitigeerd? Vanuit ambassade zal directe monitoring plaatsvinden via regelmatige bezoeken aan de uitvoerende organisaties en door controle van de rapportageverplichtingen. Tevens zullen jaarlijkse audits plaatsvinden.
10. Publiekscommunicatie	Hoe kan het voorstel gebruikt worden in de bredere publiekscommunicatie rondom de steun aan Oekraïne zowel in Nederland, Oekraïne en internationaal? Via communicatie vanuit ambassade Kyiv en COM. COM produceert op regelmatige basis producten (artikelen, video's) over de Nederlandse steun aan Oekraïne waarbij zij oog hebben voor human interest en het culturele aspect van de oorlog. De gemoderniseerde laboratoria van de beide universiteiten kunnen in deze producties worden gebruikt. Daarnaast zal de ambassade haar social mediakanalen gebruiken om de resultaten te delen.
Indien relevant:	
11. Rol participatie private sector	Wat zijn de mogelijkheden om de Nederlandse (private) partners te betrekken bij het voorstel? Er zijn mogelijkheden aanwezig om Nederlandse uitvoeringsorganisaties, urban planning -, erfgoed- en architectenbureaus te betrekken bij het UHF. .
12. Mogelijke rol terugkeer ontheemden	Draagt het voorstel bij aan het voorbereiden van Oekraïense vluchtelingen om bij te kunnen dragen aan de herstelopgave bij terugkeer? Zeker mogelijk door participatie.